

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

OM 9/41/201

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI PYSÄKÖINNINVALVONNASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA LAIKSI PYSÄKÖINNINVALVONTALUVASTA JA VALVONTA-AVUSTAJASTA

LAUSUNNONANTAJASTA

Suomen Kauppakeskusyhdistys ry on kaupp- ja ostoskeskusten järjestö, jonka toiminnassa omistajat, kauppa, palvelut, alan asiantuntijat ja kauppakeskusjohto kohtaavat. Järjestön jäseninä ovat maan merkittävimmät kauppakeskukset ja kauppakeskusomistajat. Suomen Kauppakeskusyhdistys ry on kauppakeskustoimialan vaikuttaja, kehittäjä, ammattilaisten verkottaja sekä tiedon tuottaja.

LAUSUNTO

Suomen Kauppakeskusyhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua pysäköinninvalvontaa koskevista lakiehdotuksista.

Kaupp- ja ostoskeskuksille on tärkeää voida tarjota asiakkailleen pysäköintitilaa tehokkaasti ja tarvetta vastaavasti. Myös turvallisuus- ja ympäristönäkökulmista asia on tärkeä. Pelisääntöjen selkeyttäminen lainsäädännöllä on mielestämme tarpeen.

Väärinpysäköinnissä on toisaalta tapauksia, joissa auto on pysäköity kauppakeskuksen huolto- tai pelastusväylälle ja toisaalta tapauksia, joissa sallittu (maksuton tai maksullinen) pysäköintiaika on ylitetty. Ensin mainitussa tilanteessa aiheutuu suoraan haittaa keskuksen perustoiminnoille ja/tai aiheutetaan turvallisuusriski. Jälkimmäisessä tilanteessa aiheutetaan haittaa keskuksen asiakaspalvelukyvyille, mikäli asiakkaille ei väärin pysäköinnin seurauksena ole riittävästi pysäköintipaikkoja tarjolla. Lisäksi rikotaan kiinteistönomistajan oikeutta määrätä tilojensa käytöstä ja käytön korvauksesta.

Nyt lausunnolla olevassa esityksessä on lähdetty siitä, että yksityinen taho voi toimia julkisen vallan apurina pysäköinninvalvonnassa tehden viranomaiselle esityksen rangaistusmaksun määräämisestä. Suomen Kauppakeskusyhdistys pitää hyvänä sitä, että esityksessä tunnustetaan yksityisellä alueella tapahtuvan väärinpysäköinnin loukkaavan omistajan tai haltijan oikeutta määrätä omaisuudestaan. Ehdotuksen perusteluissa on kuitenkin todettu, että viranomaisten resurssit eivät välttämättä riitä siihen, että luvatonta pysäköintiä valvottaisiin yksityisillä alueilla, kuten kauppakeskuksissa, yhtä tehokkaasti kuin katujen varsilla. Viranomaisresurssien avuksi ollaan lisäämässä yksityiset valvonta-avustajat, mitä voidaan pitää periaatetasolla hyvänä ratkaisuna.

Kiinteistönomistajan kannalta valvonta-avustajan käyttö merkitsee suostumuksen antamista tietylle pysäköinninvalvontaluvan haltijalle. Luvan hakija esittäisi selvityksen kiinteistönomistajan suostumuksesta hakiessaan valtuutusta kunnalliselta pysäköinninvalvonnalta tai poliisilta.

Esitetyssä mallissa palveluntuottaja laskuttaa suostumuksen antanutta kiinteistönomistajaa. Valtio tai kunta saisivat yksityisten esityksestä määrätyt pysäköintivirhemaksut. Lisäksi kunta tai poliisi voisivat sopia pysäköinninvalvonnassa avustavalle mahdollisesti maksettavista korvauksista, mutta siihen ei aseteta velvoitetta.

Emme pidä kestäväenä toimintamallia, jossa palveluntuottaja laskuttaa suostumuksen antanutta kiinteistönomistajaa tilanteessa, jossa pysäköinninvalvonnan vastuu on kunnalla. Mikäli pysäköinninvalvonnasta vastaa kunta, niin kunta on oikeutettu sekä saamaan pysäköintivirhemaksut, että velvoitettu hoitamaan valvonta ja tarvittaessa ostamaan palveluntuottajilta lisäresursseja pysäköinninvalvontaan. Ostopalvelut kunnan tulisi pystyä kattamaan pysäköintivirhemaksuilla.

Esitetyssä ehdotuksessa ongelmaksi muodostuvat juuri valvonnasta aiheutuvat kustannukset ja niiden suuruus kiinteistönomistajan kannalta. Esityksessä ei näitä kuitenkaan ole arvioitu mitenkään. Kiinteistönomistajan kannalta merkitystä on sillä, minkälaisilla hinta- ja muilla ehdoilla sopimuksia tullaan tarjoamaan. Lakiehdotuksen perusteluissa on todettu, että lailla olisi merkittäviäkin taloudellisia vaikutuksia yksityistä pysäköinninvalvontaa harjoittavien yritysten toimintaan, tulonmuodostus muuttuisi ja toimijat vähenisivät.

Suomen Kauppakeskusyhdistys ehdottaa, että valmistelun lähtökohdaksi tulee kunnan velvollisuus huolehtia pysäköinninvalvontatehtävien hoitamisesta sekä katujen varsilla että yksityisillä alueilla joko omilla tai ostopalveluna hankittavilla resursseilla. Kuntatalouteen tällä ei olisi vaikutusta, sillä tehostunut valvonta toisi lisää tuloja ja mahdollisuuden korvata palvelu yrittäjälle.

Kannaltamme keskeistä on se, että kaupp- ja ostoskeskukset pystyvät jatkossakin tarjoamaan tarvetta vastaavasti ja tehokkaasti pysäköintitilaa asiakkailleen sekä turvallisen asioinnin. Kannatamme kustannustehokasta mallia pysäköinninvalvontaan, missä pysäköinninvalvontaresursseja on tarvittaessa hankittavissa ostopalveluna, mikäli valvonnasta vastuussa olevan tahon pysäköinninvalvonnan omat resurssit eivät ole riittävät.

Helsingissä 21.6.2012

Suomen Kauppakeskusyhdistys ry

Jukka Vakula
puheenjohtaja

Juha Tiuraniemi
toiminnanjohtaja